

Asia: 1/66/2016

Hallituksen esitys uudeksi laiksi Syyttäjälaitoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen tuomariliitto - Finlands domareförbund ry (Tuomariliitto) esittää lausuntonaan syyttäjälaitoksen organisaatiouudistusta koskevan työryhmän mietinnön johdosta seuraavaa:

Mietintö on laadittu hallituksen esityksen luonnoksen muotoon ja siihen liittyy Suomen syyttäjähdistys ry:n laaja eriävä mielipide. Esitetyn uudistuksen tavoitteena on ilmoitettu olevan helpottaa syyttäjätoiminnan ohjausta, edistää yhdenmukaista valtakunnallista ratkaisutoimintaa sekä lisätä valtionhallinnon tulosohjauksen vaikuttavuutta.

Esitysluonnoksen mukaan syyttäjälaitos toimisi yhtenä virastona, jonka nimeksi tulisi Syyttäjälaitos. Valtakunnansyyttäjänviraston ja nykyisten syyttäjänvirastojen toiminta itsenäisinä virastoina lakkaisi. Syyttäjälaitos jakautuisi hallinnollisesti valtakunnansyyttäjän kansliaan ja viiteen syyttäjälueeseen.

Lukuun ottamatta Ahvenanmaan syyttäjäluetta työryhmä ei ole kyseenalaistanut oikeusministeriön linjausta, että tulevaisuudessa syyttäjälaitos toimisi yhtenä virastona jakautuen neljään alueelliseen yksikköön. Linjauksesta poiketen Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänviraston asema ei säilyisi muuttumattomana eli erillisenä virastona, vaan Ahvenanmaa muodostaisi oman, viidennen syyttäjälueen.

Tuomariliitto ei kannata yhden viraston mallia. Samoin perustein kuin on esitetty edellä mainitussa eriävässä mielipiteessä Tuomariliitto katsoo, että uudistuksen valmistelua ei tule jatkaa tämän ehdotuksen pohjalta asian keskeneräisyyden vuoksi. Vertailua nykyisin voimassa olevan virastomallin, ns. viiden viraston mallin ja yhden viraston mallin välillä ei ole tehty. Vasta vertailun jälkeen voidaan arvioida eri vaihtoehtojen hyötyjä ja haittoja. Yhden viraston mallille esitysluonnoksessa esitetyt perustelut eivät ole kestäviä. Lisäksi tarkemmat laskelmat taloudellisista

vaikutuksista puuttuvat. Arviot väitetyistä kustannusvaikutuksista ovat ylimalkaiset ja ilmeisen ylioptimistiset. Vaikutusarvioinnissa olisi ollut perusteltua arvioida myös ehdotetun muutoksen vaikutuksia kielellisiin oikeuksiin. Niin ikään esitysluonnoksesta puuttuu tosiasiallisesti Ahvenanmaan maakunnan erityisaseman huomioon otettava asianmukainen tarkastelu syyttäjätöiden järjestämisestä maakunnassa.

Edellä todettuun nähden Tuomariliitto ei katso olevan perusteltua lausua esitysluonnoksen muista kohdista.

Yleisperustelut

Näkemyksenne esityksen tavoitteista

-

Yleisperustelut

Näkemyksenne luonnoksessa ehdotettujen lainsäädäntömuutosten arvioiduista vaikutuksista

-

Tehtävät ja organisaatio (luku 1)

Syyttäjälaitoksen organisaatio ja Ahvenanmaan asema

-

Syyttäjät ja syyttäjän tehtävät (luku 2)

Syyttäjän virkanimikkeet, toimivalta, tehtävät, nimittäminen ja syyttäjänvaltuuksien antaminen

-

Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen (luku 3)

Valtakunnansyyttäjän kanslian ja syyttäjälalueiden johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

-

Erinäiset säännökset (luku 4)

Erityisesti syyttäjän vaitiolovelvollisuus ja vaitiolo-oikeus ja virkasyytteen käsittely

-

Muuta

Muita huomioita ja kommentteja

-

Vanne Kimmo

Suomen tuomariliitto - Finlands domareförbund ry - Lausunnon on valmistellut kärjätuomari Minna Hällström. Lausuntoasiaa on käsitelty Tuomariliiton hallituksen kokouksessa 14.8.2017.